Från:	noreply.utskick@regionstockholm.se
Till:	RLK Funk Registrator
Ärende:	Remissvar på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling (Diarienummer: RS2025-0095):
Datum:	den 9 oktober 2025 10:07:16
Bilagor:	Yttrande NRM Regional utvecklingsplan Stockholm.pdf

Remissvar på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling (Diarienummer: RS2025-0095) :

Förnamn :

Efternamn :

E-postadress :

Vilken organisation tillhör du? : Naturhistoriska riksmuseet

Vilken typ av organisation tillhör du? : Statlig myndighet

Kapitel 1 - Regional utveckling skapar vi tillsammans :

Kapitel 2 - Stockholmsregionens förutsättningar :

Kapitel 3 - Vår vision: Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i :

Kapitel 4 - Mål för Stockholmsregionens utveckling :

Kapitel 5 - Stockholmsregionens rumsliga inriktning :

Kapitel 6 - Så går vi från ord till handling :

Kapitel 7 - Hur den regionala utvecklingsplanen förhåller sig till internationella, nationella och regionala mål :

Kapitel 8 - Den regionala utvecklingsplanens konsekvenser från ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv :

Bilaga 1 - Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022-2060 :

Bilaga 2 - Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning av regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen :

Bilaga 3 - Långsiktiga utvecklingsbehov av transportsystemet i stockholmsregionen :

Bilaga 4 - Riksintressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen : Nedan och bifogat är yttrandet.
Yttrande: Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (granskningsversion)
Naturhistoriska riksmuseet (NRM) har beretts tillfälle att lämna yttrande till Region Stockholm över den i rubriken angivna remissen.
Om Naturhistoriska riksmuseet
Naturhistoriska riksmuseet är ett forskande museum och en statlig myndighet vars verksamhet omfattar förvaltning, och tillgängliggörande av omfattande naturhistoriska

samlingar samt bedriva forskning om universums, jordens och livets uppbyggnad och utveckling, biologiska mångfald, människans biologi samt miljö och landskap. Naturhistoriska riksmuseet ansvarar också för fyra nationella forskningsinfrastrukturer; NORDSIM-Vegacenter, CGI- Centrum för Genetisk Identifiering, SBDI - Swedish Biodiversity Data Infrastructure (inkl. GBIF-Sweden) och CPG - Centre for Palaeogenetics (i samarbete med Stockholms Universitet).

Yttrande

Museets yttrande fokuserar på den biologiska mångfalden i den regionala utvecklingsplanen, samt avsnitt 3.3 i planens bilaga Riksintressen. I övriga delar av betänkandet avstår museet från att yttra sig då dessa inte direkt berör museets kompetensområden.

Biologisk mångfald i den regionala utvecklingsplanen

Naturhistoriska riksmuseet vill understryka att biologisk mångfald är en central framtidsfråga av stor betydelse för samhällsutvecklingen. Det aktuella förslaget till regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen ger enligt NRM:s bedömning inte frågan tillräcklig prioritet, vilket riskerar att försvaga regionens arbete med hållbarhet. Förlusten av biologisk mångfald är en av vår tids stora ödesfrågor, i paritet med klimatförändringarna. Biologisk mångfald innefattar variationen av gener, arter och ekosystem, och utgör en grundläggande förutsättning för människans välfärd. Funktionella ekosystem är avgörande för livsviktiga resurser som mat, vatten och luft, och har en direkt koppling till samhällets motståndskraft och attraktivitet.

I Världsekonomiskt Forums globala riskrapport för 2024 lyfts förlusten av biologisk mångfald fram som en av de största globala utmaningarna. Sverige har, tillsammans med nära 200 andra länder, åtagit sig att motverka denna utveckling genom FN:s globala ramverk för biologisk mångfald från 2022. Detta innebär bland annat mål om att skydda, restaurera och hållbart nyttja naturresurser, samt att skapa styrmedel för att främja detta. NRM anser att biologisk mångfald bör ges en mer framträdande roll som ett eget prioriterat huvudmål med tillhörande konkreta och mätbara delmål i planen. Museet rekommenderar att formuleringen i utvecklingsplanen om “regionens rika biologiska mångfald och dess välmående ekosystem bidrar till en resilient och attraktiv region” stärks genom tydligare målbeskrivningar och uppföljning. Detta är särskilt viktigt för att visionen om “Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i” ska ha substans och koppling till ekologisk hållbarhet.

Förändrad mark- och havsanvändning är den främsta drivkraften bakom förlusten av biologisk mångfald enligt en global rapport från IPBES (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services). Naturhistoriska riksmuseet vill understryka att det är möjligt att vända denna utveckling, steg för steg, region för region, och att regionala utvecklingsplaner är ett avgörande verktyg i detta arbete.

Synpunkter på avsnitt 3.3 i bilaga Riksintressen

NRM anser att det är avgörande att framtida planering aktivt beaktar och skyddar de arter och växter som gör Natura 2000-områden unika. Dessa biologiska värden är centrala för att bevara ekosystemens funktion och den biologiska mångfalden.

Från dessa perspektiv vore ett tydligare hänsynstagande till de värdefulla biologiska värdena, särskilt när det gäller två Natura 2000-områden som sammanfaller med strategiskt bebyggelseläge: Kyrksjölöten och Lundhagsbadet, önskvärt.

Kyrksjölöten är en av länets mest värdefulla platser för amfibier (groddjur och salamandrar). Amfibier är en globalt missgynnad grupp och Kyrksjön i Kyrksjölöten är fortplantningslokal för samtliga i Stockholms län förekommande amfibier, däribland större vattensalamander (Triturus cristatus) som är listad i EU:s habitatdirektiv bilaga 2. Kyrksjölöten i sig omfattar visserligen en liten yta, men är en del av ett större, någorlunda sammanhängande, grönområde tillsammans med Judarnskogens naturreservat,

Lillsjöparken, och grönområdet vid Bromma kyrka och Bromma flygplats. Exploatering av Kyrksjölöten skulle reducera antalet amfibier i området dels genom att ta bort en viktig fortplantningslokal, men även genom att fragmentera grönområdet och försvåra för djur att röra sig mellan grönområdena vid Bromma flygplats och Judarnskogens naturreservat. Fragmentering av grönområden leder oundvikligen till minskad biodiversitet. NRM anser att åtgärder behövs för att förbättra förbindelser mellan grönområden, exempelvis vägtunnlar. Därför vill NRM understryka att det vore ytterst värdefullt om den regionala utvecklingsplanen inte styr mot lokalisering av bebyggelse inom detta riksintresse.

Natura 2000-området Lundhagsbadet hyser en av de största lokala populationerna av småsvalting. Småsvaltingen är fridlyst, rödlistad som nära hotad och är den enda kärlväxten som är prioriterad i EU:s habitatdirektiv bilaga 2, vilket ger den ett EU-lagstadgat skydd. Alla lokaler med arten som har individrika populationer ska skyddas och exploatering förhindras. Därför bör det utredas om det kan vara så att det strider mot gällande regelverk att skada lokalen vid Lundhagsbadet. Trots det finns ingen styrning mot att undvika bebyggelse inom detta riksintresse i planen.
NRM anser även att gällande de kärnöar som delvis innefattar Natura 2000-områden bör styrningen mot bebyggelse inom dessa riksintressen förtydligas och inte som i nuvarande plan pekas ut i sin helhet som gynnsamt bebyggelseläge på kartan (figur 9 s. 40). Bebyggelse inom eller nära riksintressen som Natura 2000-områden måste alltid föregås av yttersta försiktighet. Här krävs noggranna konsekvensutredningar och hänsynstaganden till biologiska värden. I annat fall riskerar det att innebära negativ påverkan på värdefulla arter och naturtyper och därmed på den biologiska mångfalden.

Ärendets handläggning
I detta ärende har överintendenten Lisa Månsson beslutat. Föredragande har varit handläggare Susanne Wallgren, Enheten för samordning, utredning och förvaltning. I handläggningen har avdelningscheferna Anna Nilsson, Avdelningen för natur- och miljöövervakning, Pär Rådling, Avdelningen för verksamhetsstöd deltagit, enhetscheferna Kjell Arne Johansson, Enheten för zoologi, Mats Wedin, Enheten för botanik, och Eric De Groat, Enheten för samordning, utredning och förvaltning, samt professor Johannes Bergsten, Enheten för zoologi, och intendent Michael Norén, Enheten för zoologi, deltagit.

NATURHISTORISKA RIKSMUSEET

Lisa Månsson

Susanne Wallgren

Övrigt :

Bifoga fil : Yttrande NRM Regional utvecklingsplan Stockholm.pdf

NATURHISTORISKA RIKSMUSEET

Yttrande
2025-10-08
Handläggare

Ärendenummer
455–2025
Enhet
Enheten för samordning, utredning och förvaltning

Region Stockholm
(svar via digitalt formulär)

Yttrande: Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (granskningsversion)

Naturhistoriska riksmuseet (NRM) har beretts tillfälle att lämna yttrande till Region Stockholm över den i rubriken angivna remissen.

Om Naturhistoriska riksmuseet

Naturhistoriska riksmuseet är ett forskande museum och en statlig myndighet vars verksamhet omfattar förvaltning, och tillgängliggörande av omfattande naturhistoriska samlingar samt bedriva forskning om universums, jordens och livets uppbyggnad och utveckling, biologiska mångfald, människans biologi samt miljö och landskap. Naturhistoriska riksmuseet ansvarar också för fyra nationella forskningsinfrastrukturer; NORDSIM-Vegacenter, CGI- Centrum för Genetisk Identifiering, SBDI - Swedish Biodiversity Data Infrastructure (inkl. GBIF-Sweden) och CPG - Centre for Palaeogenetics (i samarbete med Stockholms Universitet).

Yttrande

Museets yttrande fokuserar på den biologiska mångfalden i den regionala utvecklingsplanen, samt avsnitt 3.3 i planens bilaga Riksintressen. I övriga delar av betänkandet avstår museet från att yttra sig då dessa inte direkt berör museets kompetensområden.

Biologisk mångfald i den regionala utvecklingsplanen

Naturhistoriska riksmuseet vill understryka att biologisk mångfald är en central framtidsfråga av stor betydelse för samhällsutvecklingen. Det aktuella förslaget till regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen ger enligt NRM:s bedömning inte frågan tillräcklig prioritet, vilket riskerar att försvaga regionens arbete med hållbarhet. Förlusten av biologisk mångfald är en av vår tids stora ödesfrågor, i paritet med klimatförändringarna. Biologisk mångfald innefattar variationen av gener, arter och ekosystem, och utgör en grundläggande förutsättning för människans välfärd. Funktionella ekosystem är avgörande för livsviktiga resurser

som mat, vatten och luft, och har en direkt koppling till samhällets motståndskraft och attraktivitet.

I Världsekonomiskt Forums globala riskrapport för 2024 lyfts förlusten av biologisk mångfald fram som en av de största globala utmaningarna. Sverige har, tillsammans med nära 200 andra länder, åtagit sig att motverka denna utveckling genom FN:s globala ramverk för biologisk mångfald från 2022. Detta innebär bland annat mål om att skydda, restaurera och hållbart nyttja naturresurser, samt att skapa styrmedel för att främja detta. NRM anser att biologisk mångfald bör ges en mer framträdande roll som ett eget prioriterat huvudmål med tillhörande konkreta och mätbara delmål i planen. Museet rekommenderar att formuleringen i utvecklingsplanen om "regionens rika biologiska mångfald och dess välmående ekosystem bidrar till en resilient och attraktiv region" stärks genom tydligare målbeskrivningar och uppföljning. Detta är särskilt viktigt för att visionen om "Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i" ska ha substans och koppling till ekologisk hållbarhet.

Förändrad mark- och havsanvändning är den främsta drivkraften bakom förlusten av biologisk mångfald enligt en global rapport från IPBES (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services). Naturhistoriska riksmuseet vill understryka att det är möjligt att vända denna utveckling, steg för steg, region för region, och att regionala utvecklingsplaner är ett avgörande verktyg i detta arbete.

Synpunkter på avsnitt 3.3 i bilaga Riksintressen

NRM anser att det är avgörande att framtida planering aktivt beaktar och skyddar de arter och växter som gör Natura 2000-områden unika. Dessa biologiska värden är centrala för att bevara ekosystemens funktion och den biologiska mångfalden. Från dessa perspektiv vore ett tydligare hänsynstagande till de värdefulla biologiska värdena, särskilt när det gäller två Natura 2000-områden som sammanfaller med strategiskt bebyggelseläge: Kyrksjölöten och Lundhagsbadet, önskvärt.

Kyrksjölöten är en av länets mest värdefulla platser för amfibier (groddjur och salamandrar). Amfibier är en globalt missgynnad grupp och Kyrksjön i Kyrksjölöten är fortplantningslokal för samtliga i Stockholms län förekommande amfibier, däribland större vattensalamander (Triturus cristatus) som är listad i EU:s habitatdirektiv bilaga 2. Kyrksjölöten i sig omfattar visserligen en liten yta, men är en del av ett större, någorlunda sammanhängande, grönområde tillsammans med Judarnskogens naturreservat, Lillsjöparken, och grönområdet vid Bromma kyrka och Bromma flygplats. Exploatering av Kyrksjölöten skulle reducera antalet amfibier i området dels genom att ta bort en viktig fortplantningslokal, men även genom att fragmentera grönområdet och försvåra för djur att röra sig mellan grönområdena vid Bromma flygplats och Judarnskogens naturreservat. Fragmentering av grönområden leder oundvikligen till minskad biodiversitet. NRM anser att åtgärder behövs för att förbättra förbindelser mellan grönområden, exempelvis vägtunnlar.

Därför vill NRM understryka att det vore ytterst värdefullt om den regionala utvecklingsplanen inte styr mot lokalisering av bebyggelse inom detta riksintresse.

Natura 2000-området Lundhagsbadet hyser en av de största lokala populationerna av småsvalting. Småsvaltingen är fridlyst, rödlistad som nära hotad och är den enda kärlväxten som är prioriterad i EU:s habitatdirektiv bilaga 2, vilket ger den ett EU-lagstadgat skydd. Alla lokaler med arten som har individrika populationer ska skyddas och exploatering förhindras. Därför bör det utredas om det kan vara så att det strider mot gällande regelverk att skada lokalen vid Lundhagsbadet. Trots det finns ingen styrning mot att undvika bebyggelse inom detta riksintresse i planen.

NRM anser även att gällande de kärnöar som delvis innefattar Natura 2000-områden bör styrningen mot bebyggelse inom dessa riksintressen förtydligas och inte som i nuvarande plan pekas ut i sin helhet som gynnsamt bebyggelseläge på kartan (figur 9 s. 40). Bebyggelse inom eller nära riksintressen som Natura 2000-områden måste alltid föregås av yttersta försiktighet. Här krävs noggranna konsekvensutredningar och hänsynstaganden till biologiska värden. I annat fall riskerar det att innebära negativ påverkan på värdefulla arter och naturtyper och därmed på den biologiska mångfalden.

Ärendets handläggning

I detta ärende har överintendenten Lisa Månsson beslutat. Föredragande har varit handläggare Susanne Wallgren, Enheten för samordning, utredning och förvaltning. I handläggningen har avdelningscheferna Anna Nilsson, Avdelningen för natur- och miljöövervakning, Pär Rådling, Avdelningen för verksamhetsstöd deltagit, enhetscheferna Kjell Arne Johansson, Enheten för zoologi, Mats Wedin, Enheten för botanik, och Eric De Groat, Enheten för samordning, utredning och förvaltning, samt professor Johannes Bergsten, Enheten för zoologi, och intendent Michael Norén, Enheten för zoologi, deltagit.

NATURHISTORISKA RIKSMUSEET

Lisa Månsson

Susanne Wallgren